

Innholdsløs frihet

I vår liberalistiske kultur betyr frihet det samme som valgmuligheter, mener filosof Arild Utaker. – Det som kjennetegner denne typen frihet er at den er innholdsløs, sier han i siste utgave av [Hubro](#).

I intervjuet er Utaker kritisk til det rådende synet på frihet i Vesten.

Det er selve det at en velger, snaere enn hva valget er, som er det hovedsakelige. Å måle friheten betyr det samme som å måle sine valgmuligheter. [...]

Det finnes snart ingen grenser for hva en kan velge. Men valget om å ikke velge, foreligger ikke som en mulighet. Vi er fanget av et bestemt frihetsregime, som tvinger oss til å velge, mener filosofen.

Han ser dette i sammenheng med dagens markedstenkning, hvor den enkelte er sin egen lykkes smed.

Det som lider under denne formen for frihet er fellesskapets goder og fellesskapsordninger. En blir mer utsatt som individ. Mennesket er som atom i en enorm masse. Et paradoks i dag er at friheten må beskyttes mot seg selv av juridiske rettigheter. For eksempel er den akademiske friheten, som

er frihet til å kritisere det bestående, lovfestet.

Valgmuligheter innføres på stadig flere av livets områder.

Men denne friheten kan betraktes som en tvangstrøye, særlig når din vellykkethet blir definert ut fra den listen av valg du er i stand til å foreta. Mennesket har blitt en aktør som stadig må velge sitt eget liv. Et paradoks er at mennesket har blitt sin egen bedrift, hvor en må styre sin egen kapital, med en stadig mer tidkrevende bokføring av eget liv.

Hele intervjuet kan leses i [nettutgaven](#) av Hubro. Magasinet har også andre artikler om temaet frihet:

- **Fisken og den frie vilje.** «Om mennesker har fri vilje, har dyr det også,» sier biolog Anders Fernø.
- **Stadig nærmere total overvåkning.** Mobiltelefoner og annen teknologi gjør at vi blir mer og mer overvåket.